

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
23.07.2024
Hetkel kehtiv
RT I, 20.07.2024, 7

Nõuded kiirusmõõturi ja kiirusmõõtesüsteemi mõõteprotseduurile ning mõõtetulemuste töötlemisele

Vastu võetud 16.06.2011 nr 78
[RT I, 21.06.2011, 6](#)
jõustumine 01.07.2011

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
07.07.2011	RT I, 09.07.2011, 3	12.07.2011
09.08.2013	RT I, 13.08.2013, 8	16.08.2013
21.04.2015	RT I, 22.04.2015, 34	01.05.2015
27.06.2019	RT I, 02.07.2019, 9	05.07.2019
19.07.2024	RT I, 20.07.2024, 5	23.07.2024

Määrus kehtestatakse [liiklusseaduse](#) § 199 lõike 7 alusel.
[[RT I, 22.04.2015, 34](#)- jõust. 01.05.2015]

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Kiirusmõõturid

(1) Kiirusmõõtur käesoleva määruse mõistes on laserkiirusmõõtur või radarkiirusmõõtur.
[[RT I, 02.07.2019, 9](#)- jõust. 05.07.2019]

(2) Laserkiirusmõõtur on kiirusmõõtur, mille mõõtemetodi aluseks on valguskiirusega liikuva valgusimpulsi aja mõõtmine mõõtevahendist mõõteobjektini ja tagasi, kusjuures mõõteobjekti kiirus arvutatakse kahe valgusimpulsi aja erinevuse alusel.
[[RT I, 02.07.2019, 9](#)- jõust. 05.07.2019]

(3) Radarkiirusmõõtur on kiirusmõõtur, mille mõõtemetodi aluseks on väljasaadetud ja tagasipeegeldunud kõrgsageduslaine sageduse erinevuse mõõtmine sõltuvalt mõõteobjekti kiirusest (Doppleri efekt).
[[RT I, 02.07.2019, 9](#)- jõust. 05.07.2019]

§ 2. Automaatne kiirusmõõtesüsteem ja salvestis

(1) Automaatne kiirusmõõtesüsteem on statiivile, seisvasse sõidukisse või mõõtekabiini paigaldatud mõõtesüsteem, mis koosneb kiirusmõõturist, dokumenteerimisest ja vajalikest lisaseadmetest ning mis on ette nähtud sõidukiiruse mõõtmiseks ning lubatud sõidukiiruse ületamise andmete dokumenteerimiseks ja salvestamiseks.
[[RT I, 02.07.2019, 9](#)- jõust. 05.07.2019]

(2) Salvestis on automaatse kiirusmõõtesüsteemi salvestatud andmed lubatud sõidukiiruse ületamise juhtumi kohta.

(3) Automaatne kiirusmõõtesüsteem võib salvestise automaatselt edastada töötlemiseks seaduse alusel loodud andmekogusse. Salvestise edastamisel peab see olema kaitstud kolmandate isikute eest.

§ 3. Sõidukiiruse mõõtmise üldnõuded

(1) Kiirusmõõturiga sõidukiirust mõõtev politseiametnik või abipolitseinik peab olema läbinud mõõtevahendi kasutamiseks vajaliku väljaõppe.

[RT I, 20.07.2024, 5- jõust. 23.07.2024]

(2) Automaatne kiirusmõõtesüsteem peab sõidukiiruse mõõtmiseks olema nõuetekohaselt paigaldatud ja seadistatud. Automaatsele kiirusemõõtmisele, sealhulgas mõõtesüsteemi paigaldamisele ja seadistamisele kehtestatud nõuete järgimise tagab mõõtesüsteemi valdaja.

(3) [Kehtetu -RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

(4) Mõõtevahendite kasutaja või valdaja peab arvestust kasutusel olevate ja kasutuselt kõrvaldatud mõõtevahendite üle ning tagab kasutuselt kõrvaldatud mõõtevahendite hoidmise kasutusel olevatest mõõtevahenditest eraldi.

§ 4. Automaatsele kiirusemõõtmisele kehtestatud nõuete rikkumine

Automaatse kiirusemõõtmise nõuete rikkumise tuvastamisel jõustunud halduskohtu otsusega muutuvad tühiseks kõik sellise rikkumise tulemusel tekkinud õiguslikud järeلمid.

2. peatükk Kiirusmõõturiga sõidukiiruse mõõtmise mõõtemetoodika

§ 5. Metoodika reguleerimisala

Käesolevas peatükis sätestatud metoodika kohaselt mõõdetakse sõidukiirust radar- ja laserkiirusmõõturitega.

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

§ 6. Mõõtmise ettevalmistamine

(1) Mõõtmise ettevalmistamisel kontrollitakse, et kiirusmõõturi taatluskohustus oleks täidetud.

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

(2) Kiirusmõõtur seatakse töökorda vastavalt tootja kasutusjuhendile.

(3) Enne mõõtmise alustamist kontrollitakse välise vaatluse abil, et kiirusmõõturil ei ole nähtavaid vigastusi, mis võivad mõjutada mõõtetulemust.

(4) Iga päev enne mõõtetegemise alustamist viiakse läbi järgmised testid:

1) kiirusmõõturi töökorras oleku kontrollimine vastavalt tootja kasutusjuhendile;

2) ekraani kontrollimine, kusjuures kiirusmõõturi skaalanumbrid peavad olema selgelt loetavad ja kõik ekraani kuvamisektorid peavad töötama;

3) laserkiirusmõõturil sihiku test ja nulltest.

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

§ 7. Kiirusmõõturite kasutamistingimused

(1) Mõõdetav kiiruste piirkond on 10 km/h kuni 250 km/h.

(2) Mõõtmisel peab olema tagatud kiirusmõõturit ümbritseva keskkonna temperatuuri vastavus tootja kasutusjuhendis või tüübikinnitustunnistuses esitatud tingimustele.

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

§ 8. Mõõtmise koht

Sõidukiirust ei ole lubatud mõõta:

1) tunnelis;

2) peeglilt.

3) [kehtetu -RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

4) [kehtetu -RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

§ 9. Nõuded mõõtmistegevusele

(1) Mõõteobjekti kaugus kiirusmõõturist peab vastama kiirusmõõturi tüübikinnitustunnistuses või tootja kasutusjuhendis määratud piiridele.

(2) Radarkiirusmõõturi kasutamisel:

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

1) valitakse mõõtmiseks vastav mõõte- ja suunarežiim;

2) suunatakse kiirusmõõtur mõõteobjektile;

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

3) kui Doppleri helisignaali on sisse lülitatud, ei tohi mõõtmisel tekkiv helisignaali olla katkendlik ega selle helikõrgus hüppeliselt muutuda.

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

(3) Laserkiirusmõõturi kasutamisel:

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

1) suunatakse kiirusmõõtur mõõteobjektile sihiku abil;

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

2) ei tohi mõõtesignaali sihtmärgi alas olla teisi sõidukeid.

(4) Mõõtmise tulemusel kiirusmõõturi ekraanile ilmuv lugem säilitatakse kiirusmõõturi mälus, kui see on tehniliselt võimalik.

(5) Lõplikuks mõõtetulemuseks on kiirusmõõturi lugem, millest lahutatakse laiendmääramatus.

Kiirusmõõturiga sõidukiiruse mõõtmise laiendmääramatused on esitatud määruse lisas 1.

(6) Varjatud liiklusjärelvalve käigus tuvastatud sõidukiiruse ületamise korral ei kohaldata lõike 4 nõuet, vaid kiirusmõõturi lugem teatatakse koos andmetega sõiduki margi, värvuse ja sõiduki registreerimisnumbri kohta eemal asuvale politseiametnikule või abipolitseinikule, kes peatab kiirust ületanud sõiduki.

[RT I, 20.07.2024, 5- jõust. 23.07.2024]

§ 10. Mõõtetulemuse protokollimine

(1) Lisaks haldusmenetluse seaduses sätestatule kantakse mõõteprotokoll:

1) kiirusmõõturi lugem ja seerianumber;

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

2) keskkonnatingimused mõõtmisel;

3) selle sõiduki asukoht teel, mille sõidukiirust mõõdeti;

4) kiirusmõõturi paigaldus mõõtmise ajal (käes hoitud, statiivil, seisvas sõidukis, liikuvast sõidukis jm);

5) liikuvast sõidukist mõõtmise korral selle liikumine samas suunas või vastassuunas sõidukiga, mille sõidukiirust mõõdeti;

6) liikuvast sõidukist radarkiirusmõõturiga, mis võimaldab mõõtmist erinevatel režiimidel, kasutatud mõõterežiim.

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

(2) Mõõtetulemust ei pea protokollima, kui mõõtetulemuse saamise aeg, koht, saamise viis, tehioolud või muud haldusmenetluse seaduses või käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed on riikliku järelvalve käigus foto- või videosalvestatud ning salvestiselt nähtavad.

[RT I, 13.08.2013, 8- jõust. 16.08.2013]

3. peatükk

Automaatse kiirusmõõtesüsteemiga sõidukiiruse mõõtmise mõõtemetoodika

§ 11. Metoodika reguleerimisala

Käesolevas peatükis sätestatud metoodika kohaselt mõõdetakse sõidukiirust automaatse kiirusmõõtesüsteemiga, mille osa on laserkiirusmõõtur (edaspidi *kiirusmõõtesüsteem*).

[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

§ 12. Meetodi põhimõte

(1) Kiirusmõõtesüsteemi mõõtemetodi aluseks on valguskiirusega liikuva valgusimpulsi mõõtevahendist sõidukini ja tagasi levimise aja erinevuse mõõtmine ning selle alusel kiiruse arvutamine, seejärel arvutatud kiiruse võrdlemine pildikäivituse piirväärtusega ning piirväärtuse ületamisel salvestise koostamine.

(2) Pildikäivituse piirväärtus käesoleva metoodika mõttes on mõõtesüsteemi sisestatud sõidukiiruse väärtus, mille ületamise korral mõõtesüsteem salvestab juhtumi andmed. Pildikäivituse piirväärtus ei tohi olla väiksem väärtusest, mis saadakse asjaomasel teelõigul lubatud suurima sõidukiiruse väärtusele vastava laiendmääramatuse liitmisel.

(3) Mõõtmisel saadava sõiduki kiiruse väärtuse laiendmääramatused on esitatud määruse lisas 2.

§ 13. Kiirusmõõtesüsteemi kasutamistingimused

(1) Mõõdetav kiiruste piirkond on 10 km/h kuni 250 km/h.

(2) Mõõtmisel peab olema tagatud kiirusmõõtesüsteemi ümbritseva keskkonna temperatuuri vastavus tootja kasutusjuhendis või tüübikinnitustunnistuses esitatud tingimustele.
[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

§ 14. Mõõtekoha valik ning seadme paigaldamine ja mõõtmiseks ettevalmistamine

(1) Kiirusmõõtesüsteemi paigaldab tüübikinnitustunnistuse nõuete ja tootja kasutusjuhendi kohaselt statiivile, sõidukisse või mõõtekabiini tootjalt või tootja volitatud esindajalt vastava väljaõppe saanud kvalifitseeritud personal (edaspidi *paigaldaja*).
[RT I, 09.07.2011, 3- jõust. 12.07.2011]

(2) Kiirusmõõtesüsteemi paigaldamisel kasutatakse vajaduse korral metrooloogiliselt kontrollitud pikkusmõõtevahendeid.
[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

(3) Kiirusmõõtesüsteemi paigaldamise kohta vormistab paigaldaja protokoll, milles märgib sõidukite kiiruse mõõtmise asukoha koordinaadid, mõõtesuuna ja töökorras oleku kontrollimise andmed.
[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

(4) Kiirusmõõtesüsteemi ettevalmistamisel mõõtmiseks sisestab paigaldaja mõõtesüsteemi osaks olevasse dokumenteerimisseadmesse järgmised andmed:

- 1) mõõtmise kohas lubatud suurim sõidukiirus, mis võib sõltuvalt kiirusmõõtesüsteemi asukohast olla erinevatel sõiduki kategooriatel (sõiduauto, veoauto) erinev;
- 2) pildikäivituse piirväärtus;
- 3) kiirusmõõtesüsteemi asukoht (tänav/tee nimi või number, tee kilomeeter, asukoha koordinaadid, sõidusuuna kirjeldus);
- 4) muud tootja kasutusjuhendis ette nähtud andmed.

(5) Kiirusmõõtesüsteemi paigaldaja või valdaja peab enne iga paigaldamist kontrollima, et kiirusmõõtesüsteem oleks vigastusteta ja selle taatluskoostus oleks täidetud.
[RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

§ 15. Kiirusmõõtesüsteemi ümberseadistamine

[Kehtetu -RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]

§ 16. Mõõtmine ja salvestise koostamine

Kiirusmõõtesüsteem arvutab kõikide teel liikuvate sõidukite sõidukiiruse. Kui sõiduki kiirus ületab vastavalt jälgitud sõiduki kategooriale (sõiduauto, veoauto) mõõtesüsteemi sisestatud pildikäivituse piirväärtust, fotografeerib või filmib mõõtesüsteem lubatud sõidukiirust ületanud sõiduki ja koostab salvestise.

§ 17. Mõõtetulemuse dokumenteerimine

Lubatud sõidukiiruse ületamise juhtumi salvestises peavad sisalduma järgmised andmed:

- 1) kiirusmõõtesüsteemi osaks oleva dokumenteerimisseadme unikaalne nimi või tähis;
 - 2) salvestise unikaalne nimi või tähis;
 - 3) lubatud sõidukiiruse ületamise juhtumi salvestamise aeg (kuupäev, kuu, aasta ja kellaaeg);
 - 4) vähemalt üks kõrgresolutsioonis foto või video lubatud sõidukiirust ületanud sõidukist;
 - 5) kiirusmõõtesüsteemi osaks oleva dokumenteerimisseadme asukoht;
- [RT I, 02.07.2019, 9- jõust. 05.07.2019]
- 6) suurim lubatud sõidukiirus;
 - 7) mõõtmistel saadud sõiduki kiiruse väärtus;
 - 8) mõõteobjekti sõidusuund (lähenev, kaugenev).

§ 18. Salvestise töötlemine

(1) Kiirusmõõtesüsteemi salvestis edastatakse kolmandate isikute eest kaitstult õigusaktiga volitatud asutusse automaatselt või sobiva andmekandjaga.

(2) Juhtumiantmete edastamise ja andmekogus töötlemise käigus korrigeeritakse mõõtmistel saadud sõiduki kiiruse väärtust, lahutades sellest laiendmääramatuse, mille abil saadakse lõplik mõõtetulemus.

4. peatükk

Rakendussäte

§ 19. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2011. a.

[Lisa 1](#) Kiirusmõõturiga mõõtmisel saadava sõiduki kiiruse väärtuse laiendmääramatud

[Lisa 2](#) Automaatse kiirusmõõtesüsteemiga sõidukiiruse mõõtmisel saadava sõiduki kiiruse väärtuse laiendmääramatud